

Passend
Onderwijs
IJmond

Schoolondersteuningsprofiel

2019–2020

Kindcentrum De Kerkuil

Inhoud

Inhoud	1
Inleiding	2
1. Passend onderwijs	3
1.1 Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond	3
1.2 Passend onderwijs op De Kerkuil	3
1.3 Handelingsgericht werken	4
2. Basisondersteuning	5
2.1 Basiskwaliteit	5
2.2 Planmatig werken	5
2.3 Preventieve en lichte curatieve interventies	5
2.4 Ondersteuningsstructuur	7
3. Extra ondersteuning	12
3.1. Procedure handelingsgericht arrangeren	12
3.2. Toelaatbaarheidverklaring S(B)O	12
4. Exclusie	13
Basis- en (licht) curatieve ondersteuning (in schema)	14

Inleiding

Dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) maakt deel uit van het schoolplan van De Kerkuil. U leest hier welke mogelijkheden onze school heeft voor het afstemmen op uiteenlopende onderwijsbehoeften van leerlingen. In dit SOP brengen wij voor onze school voor het laatste jaar van de termijn van het Ondersteuningsplan Passend Onderwijs IJmond (2016-2020) in kaart op welke manier de ondersteuning is georganiseerd binnen de school. Zodat duidelijk is voor medewerkers, ouders en het netwerk welke basis en extra ondersteuning op school beschikbaar is en hoe extra ondersteuning ingevuld zou kunnen worden.

Onze school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond. Binnen dit samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van passend onderwijs op de verschillende scholen. Deze afspraken zijn vastgelegd en terug te vinden in het ondersteuningsplan 2016-2020, bijlage 9, notitie basisondersteuning (maart 2016), beide van het SWV PO IJmond.

In dit profiel wordt de visie van de school op passend onderwijs beschreven. Daarnaast vormt het een schoolspecifieke uitwerking van de afspraken die binnen het samenwerkingsverband zijn gemaakt. Met het beschrijven van de mogelijkheden worden ook de grenzen van de mogelijkheden op school aangegeven.

Tot slot vindt u in dit schoolondersteuningsprofiel een 'checklist op één A4'. Hier is in één oogopslag terug te vinden welke ondersteuning onze school biedt. Profielen zijn globaal vergelijkbaar op de site www.passendonderwijsijmond.nl. Zo ontstaat er een overzicht van de ondersteuning die binnen het samenwerkingsverband PO IJmond geboden wordt.

1. Passend onderwijs

1.1 Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond

“Het samenwerkingsverband huldigt de visie van thuisnabij onderwijs voor zoveel mogelijk leerlingen, ook als er extra ondersteuning nodig is. Dat betekent dat er gedacht wordt vanuit mogelijkheden van kinderen en niet vanuit beperkingen (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2016).”

Algemene doelen van het samenwerkingsverband :

1. Het verzorgen van een dekkend aanbod voor alle leerlingen
2. Goede samenwerking met ketenpartners jeugdhulp en zorg
3. Versterken passend onderwijs door het faciliteren van scholen
4. Ondersteuning van scholen door het beschikbaar stellen van expertise en deskundig personeel
5. Vertrouwen en verantwoordelijkheid geven aan direct betrokkenen m.b.t. ontwikkelen en faciliteren van arrangementen
6. Informeren en ondersteunen van ouders
7. Toewijzen, beheren en beheersbaar houden van financiën

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de gewenste basisondersteuning op de scholen. De zeven principes van handelingsgericht werken zijn uitgangspunt op alle scholen in het samenwerkingsverband.

Zie: Ondersteuningsplan SWV Passend Onderwijs IJmond 2016-2020

1.2 Passend onderwijs op De Kerkuil

De school realiseert waar mogelijk thuisnabij onderwijs voor de kinderen uit de schoolomgeving. Uitgangspunt is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen mogelijkheden. Daarbij is het van belang de ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig te signaleren en in kaart te brengen. De school doet dit in samenwerking met ouders en kinderen, waarbij de ouders gezien worden als ervaringsdeskundige en pedagogisch partner.

Bij het realiseren van passend onderwijs wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden van het kind, maar ook naar de mogelijkheden van de school zelf, zodat zo goed mogelijk kan worden aangesloten bij de ondersteuningsbehoeften van elk kind.

Soms heeft een kind meer ondersteuning nodig dan de school vanuit de basisondersteuning kan bieden. In dat geval zoekt de school, samen met de ouders en specialisten uit de school of het bestuur naar een passende oplossing. Deze oplossing kan bestaan uit extra ondersteuning op de eigen school met behulp van het ondersteuningsbudget. Naast de specialist en de consulent kunnen leden van het jeugdteam betrokken worden om mee te denken in het ontwikkelen van een geschikte aanpak. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van experts buiten de school die ingehuurd zouden kunnen worden, of betrokken 1^e of 2^e lijns aanbieders.

In een enkel geval gaat school samen met de ouders zoeken naar een plaats op een andere school met een beter passend aanbod. Hierin worden school en ouders ondersteund door de begeleiders passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband en het schoolbestuur.

1.3 Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken staat aan de basis van het realiseren van passend onderwijs op onze school. Daarbij is het belangrijk vooruit te kijken en preventief en planmatig te handelen.

Uitgangspunten handelingsgericht werken:

1. Doelgericht handelen
2. Ondersteuningsbehoeften van leerlingen staan centraal
3. Afstemming en wisselwerking tussen kind, leerkracht, leerstof, ouders, klas, school
4. Leerkracht speelt een belangrijke rol
5. Positieve aspecten zijn van groot belang
6. Constructieve samenwerking tussen ouders, leerkracht en leerling
7. Een systematische, transparante en stapsgewijze werkwijze

Samenwerken met ouders

Ouders en leerkrachten werken samen aan een gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het kind. Ouders zijn als *ervaringsdeskundigen* verantwoordelijk voor de opvoeding. Zij kennen hun kind het langst en het best. Leerkrachten, intern begeleider en directie zijn als *onderwijsprofessionals* verantwoordelijk voor het onderwijs op school. Ouders en school profiteren van elkaars deskundigheid en kennis als het gaat om de ontwikkeling van het kind.

Zie: schema Ondersteuningsroute binnen de school, Ondersteuningsplan 2016-2020, paragraaf 2.4.1.

En wat wil de leerling zelf?

De meeste kinderen kunnen zelf aangeven wat ze goed kunnen en wat ze moeilijk vinden. De leerkracht probeert het kind te betrekken bij het bepalen van eigen leerdoelen. Samen met het kind wordt bedacht wat nodig is om het gestelde doel te bereiken. De leerkracht of intern begeleider voert gesprekken met het kind en kan hierbij gebruik maken van de vragen die worden gesteld bij het onderdeel 'Beeld leerling' in TOP dossier, of de voorbeeldvragen uit het boekje Arrangeer Samen.

2. Basisondersteuning

Basisondersteuning is de door de gezamenlijke schoolbesturen afgesproken mate van ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband minimaal biedt. Het kan zijn dat leerlingen meer vragen dan de afgesproken basisondersteuning, dan wordt gesproken over extra ondersteuning of arrangementen. Afspraken over de basisondersteuning zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband 2016-2020.

De vier aspecten van basisondersteuning zijn:

1. Basiskwaliteit
2. Planmatig werken
3. Ondersteuningsstructuur
4. Preventieve en lichte curatieve interventies

2.1 Basiskwaliteit.

De minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door de inspectie van het onderwijs met behulp van het onderzoekskader. Als een school bij een onderzoek aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit voldoet, dan krijgt de school het oordeel 'voldoende'.

2.2 Planmatig werken

"De wijze waarop de school nagaat welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)".

2.2.1 De cyclus handelingsgericht werken

Iedere school beschrijft hier zijn cyclus van handelingsgericht werken: groepsbezoeken, leerling en groepsbespreking.

2.3 Preventieve en lichte curatieve interventies

2.3.1 Signalering van ondersteuningsbehoeften

De volgende instrumenten worden gebruikt:

Iedere school beschrijft hier zijn testinstrumenten

2.3.2 Ondersteuning bij het leren

Aanbod voor leerlingen met ernstige lees-spellingsproblemen of dyslexie

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none">• 4 leerkrachten die dyslexieonderzoeken mogen afnemen.• 1 LB-er dyslexie
Voorziening	<ul style="list-style-type: none">• methode Expert Lezen• methode Connect• methode Ralfi
Gebouw	<ul style="list-style-type: none">• SEN groep• Makkelijk Lezen Plein van de bibliotheek.
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none">• RID in school en ONL (OBD) in Kleurenorkest• De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.

Aanbod voor leerlingen met ernstige rekenproblemen of dyscalculie

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none">• L.B. rekenen/ rekenspecialist
Voorziening	<ul style="list-style-type: none">• Uitgewerkte passende perspectieven rekenen

	<ul style="list-style-type: none"> • Met sprongen vooruit • Methode alles telt • Snappet
Gebouw	<ul style="list-style-type: none"> • Sen- groep
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none"> • OBD • Praktijk Wijs en Athena • De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.

Aanbod voor leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • L.B. hoogbegaafdheid
Voorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse materialen voor meer- en hoogbegaafden • Vanaf groep 5 werken met Snappet op maat gemaakte opdrachten in de Plus
Gebouw	<ul style="list-style-type: none"> • Sen- groep • Bibliotheek
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none"> • De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.

Aanbod voor leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten met R.T. opleiding • 1 Zorgcoördinator
Voorziening	<ul style="list-style-type: none"> • In diverse methoden is er sprake van aangepast materiaal (bijv. 1-sterren werk methode rekenen) • Vanaf groep 5 werken met Snappet op maat gemaakte opdrachten met eigen leerdoelen
Gebouw	<ul style="list-style-type: none"> • SEN groep
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none"> • De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.

2.3.3 Ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

Preventief handelen

Door handelingsgericht vooruit te kijken en duidelijke verwachtingen te scheppen kunnen gedragsproblemen worden voorkomen. Een positief pedagogisch klimaat is daarbij een voorwaarde.

Programma of methode voor sociale veiligheid

De school gebruikt het volgende programma voor sociale veiligheid: Kanjertraining

De school beschikt over een pestprotocol (*zie bijlage*).

Aanbod voor leerlingen met lichte sociaal emotionele problematiek

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none">• 4 gedragspecialisten
Aandacht en tijd	<ul style="list-style-type: none">• Elke groep 45 minuten per week Kanjertraining
Voorziening	<ul style="list-style-type: none">• Kanjertraining• 2x per jaar afname KanVAS, digitaal volg- en adviessysteem op sociaal-emotioneel gebied• Herfst evaluatie op groepsniveau• Teamscholing Kanjertraining
Gebouw	<ul style="list-style-type: none">• SEN groep
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none">• De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.• Samenwerking met (scholing) Kanjertrainers

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Zie bijlage.

2.3.4 Ondersteuning bij motorische ontwikkeling

Aanbod voor leerlingen met (lichte) motorische ondersteuningsbehoeften

Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none">• Vakleerkracht bewegingsonderwijs
Aandacht en tijd	<ul style="list-style-type: none">• Elke groep krijgt 1x per week bewegingsonderwijs van de vakleerkracht en daarnaast 1x per week van de leerkracht
Voorziening	<ul style="list-style-type: none">• Een leerling mag werken op de Ipad (op aanvraag, na onderzoek); wanneer er sprake is van schrijfproblematiek• Printer (op aanvraag, na onderzoek)• Wigkussen
Gebouw	<ul style="list-style-type: none">• De Enterij (gymzaal)
Samenwerking met externe partners	<ul style="list-style-type: none">• Verwijzing naar en overleg met kinderfysiotherapeut (deze heeft zijn praktijk in de school)• De school werkt samen met de Begeleider passend onderwijs van het Samenwerkingsverband IJmond.

Medische handelingen

Binnen het bestuur is een protocol voor medische handelingen vastgelegd. *Zie bijlage.2.4*

Ondersteuningsstructuur

“De ondersteuningsstructuur is de wijze waarop de school de ondersteuning aantoonbaar heeft georganiseerd, ernaar handelt en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.”

2.4.1 Ondersteuningsroute binnen school

Met gebruikmaking van het stappenplan Ondersteuningsstructuur op passendonderwijsijmond.nl, maart 2019.

Voor school en leerkrachten

(inter)actie naar ouders

Op het niveau van de school	Stap 1 Leerkracht in de groep observeert, signaleert, voert kind gesprek en werkt handelingsgericht	Leerkracht informeert ouders conform afspraken die hierover zijn gemaakt binnen de school c.q. schoolbestuur, heeft een onderzoekende houding en werkt handelingsgericht
	Stap 2 Leerkracht overlegt met collega(s). Leerlingbespreking / intercollegiale consultatie	
	Stap 3 Leerkracht overlegt met IB-er (zorgcoördinator): wat /wie is er nodig binnen school (specialist in de school of bestuur, jeugdteam, externe experts, 1 ^e of 2 ^e lijnshulp, consulent)	
School heeft de regie, begeleider Passend Onderwijs, leden Jeugdteam en experts worden nauw betrokken	Stap 4 A. IB-er /leerkracht: consultatief overleg B. IB-er /leerkracht: consultatief overleg met consulent van het SWV	Ouders informeren en/of betrekken bij gesprek en toestemming regelen
	Stap 5 Ondersteuningsteam op initiatief van de school, voorbereid door de school (directie, leerkracht en IB) samen met begeleiders passend onderwijs, jeugdteam, betrokken, specialisten a.d.h.v. gespreksleidraad en het TOP-dossier. Leerkracht brengt leerling in.	Ouders en betrokkenen uitnodigen bij bespreking in ondersteuningsteam
	Stap 6 In het OT wordt met de aanwezigen gesproken over het gezamenlijk bedenken en uitvoeren van een aanpak die voor een leerling, de leerkracht(en) en ouders werkt. Dit proces noemen we arrangeren. De aanpak die hieruit voortkomt is een arrangement. Dit kan op de school zelf plaatsvinden en worden georganiseerd vanuit het ondersteuningsbudget. Dit wordt in het TOP-dossier bij <i>Ontwikkelplan/plan van aanpak</i> genoteerd, gevolgd en geëvalueerd, aansluitend op de HGW cyclus.	
	Stap 7	

	Indien de gekozen aanpak op school onvoldoende oplevert en er gedacht wordt aan een plaatsing in het speciaal (basis) onderwijs dan vindt in het OT de voorbereiding plaats van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).	
	Stap 8: Aanvraag TLV in het OT, met ouders, aanvragende school, plaatsende school en consulent	

2.4.2 Ondersteuningsteam

Het ondersteuningsteam komt 8 keer per schooljaar bijeen. In het ondersteuningsteam staan vragen rond de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van kind, ouders en school centraal. De IB-er bereidt een OT voor met ouders, leerkracht, directeur, betrokkenen en met de consulent van het SWV (zie check voor een OT)

Samenstelling ondersteuningsteam:

- *Leerkracht*
- *Intern begeleider/ zorgcoördinator*
- *Directeur/schoolleider (voorzitter)*
- *Consulent SWV en/of specialist SWV*
- *Partner uit Jeugdteam*
- *Externe partners vanuit jeugdhulp, 1^e of 2^e lijns ondersteuning*

Ouders worden altijd voor een bijeenkomst van het ondersteuningsteam uitgenodigd. Het ondersteuningsteam werkt volgens de handelingsgerichte systematiek (zie bijlage "Ondersteuningsteam in stappen").

Voor het inzetten van extra ondersteuning op school is het voorwaardelijk dat de leerling is besproken in het ondersteuningsteam en het TOP-dossier is ingevuld.

2.4.3 TOP-dossier

Als een kind vast dreigt te lopen in het onderwijsleerproces worden de ouders daarover door de leerkracht geïnformeerd (Het stappenplan hiervoor staat beschreven in het zorgplan blz. 6). Het TOP-dossier is een digitaal hulpmiddel om de ondersteuningsbehoeften van een leerling in kaart te brengen. Relevante gegevens, bevorderende en belemmerende factoren worden eerst door school met ouders besproken en in het TOP-dossier opgenomen. Ouders geven via een inzage akkoord op de inhoud van het TOP-dossier van hun kind.

Het TOP-dossier kan tevens als voorbereiding op- en verslaglegging van de eventuele bespreking in het ondersteuningsteam dienen.

De intern begeleider coördineert het invullen en bijhouden van de TOP-dossiers.

Bij aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring voor een school voor speciaal (basis) onderwijs is een volledig ingevuld TOP-dossier verplicht. Het plan is meermalen geëvalueerd en er staan gespreksverslagen van de OT's in de bijlagen.

2.4.4 Consulents en specialisten passend onderwijs SWV

Aan de school is een consulent van het samenwerkingsverband verbonden. Daarnaast zijn er gedragspecialisten en specialisten met andere expertise beschikbaar zoals : specialist jonge kind, specialist (zeer) moeilijk lerende kinderen, specialist motorische en lichamelijke beperkingen en langdurig zieke kinderen, ICT en schrijven, NT2, hoog- en meerbegaafdheid

Doel van de ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband is om het niveau van de basisondersteuning en

preventieve en licht curatieve interventies te optimaliseren.

De consulent en/of specialist kan worden ingeschakeld als er vragen zijn rondom de ondersteuning op individueel- groeps- en schoolniveau. De consulent is voor vragen van de school over (extra) ondersteuning beschikbaar en neemt deel aan de voorbereiding adviseert bij het handelingsgericht arrangeren. School is en blijft te allen tijde eigenaar van het ondersteuningstraject.

2.4.5 Samenwerking met CJG/ schoolmaatschappelijk werk/ GGD

Het SWV PO IJmond heeft met twee regio's jeugdhulp te maken die beiden nauw samenwerken met de scholen en het SWV. De ene regio is IJmond (Velsen/ Beverwijk/ Heemskerk), de andere regio Alkmaar, waar Uitgeest/Akersloot en Castricum/Limmen onder vallen.

Voor de scholen in Velsen, Beverwijk en Heemskerk is er naast een consulent van het SWV een jeugdteam met drie vaste vertegenwoordigers gekoppeld. Dit jeugdteam bestaat uit een jeugdmaatschappelijk medewerker van Socius, een CJG coach en medewerkers van de GGD: de jeugdverpleegkundige en de jeugdarts.

In Castricum en Uitgeest is er één vaste jeugd- en gezinsconsulent vanuit de gemeente aan elke school verbonden. De GGD is op afroep inzetbaar.

De school spreekt aan het begin van het schooljaar met de consulent van het SWV en het jeugdteam (of jeugd- en gezinsconsulent) af op welke wijze ze samenwerken rond kinderen op school. Tussentijds vinden evaluatiegesprekken plaats. We werken samen met de gezinscoach en 1 ochtend per maand is een consulent van het opvoedspreekpunt op school. Dit is op de tweede dinsdag van de maand.

Aanwezig is;

- protocol meldcode.
- gedeelte van het team is geschoold in het signaleren van kindermishandeling
- aandachtsfunctionarissen zijn aanwezig

Verwijsindex

Bij ernstige zorgen om leerlingen met een complexe of zorgelijke thuissituatie kan worden overwogen een leerling aan te melden voor de verwijsindex. Binnen de school is één intern begeleider aangewezen als contactpersoon. Hij/zij is als enige bevoegd een melding bij de verwijsindex te doen.

Melding geschiedt alleen na overleg met de directeur en met medeweten van de ouders.

Doel van een melding is zicht te krijgen op de in het gezin aanwezige hulpverlening en om duidelijk te krijgen welke instantie de coördinatie van de hulpverlening op zich neemt. Bij een 'match' nemen hulpverlenende instanties en school contact met elkaar op. De instantie met de meeste bevoegdheden is verplicht de jeugdhulp/ zorg rond het gezin te coördineren. Dit is nooit de school.

2.4.6 Overige externe deskundigen (niet van toepassing)

2.4.7 Deskundigheid en taakverdeling in de ondersteuningsstructuur binnen de school

Maak keuze en wijzig/vul aan waar nodig

Functie/ deskundigheid	Taak
<i>Leerkracht</i>	Verantwoordelijk voor het onderwijs in de groep. Voert de basisondersteuning in de groep uit. Heeft basiskennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) ondersteuningsbehoeften bij leren en gedrag. Onderhoudt contact met ouders en kind. Draagt mede zorg voor het leerling-dossier en het invullen van het TOP-dossier
<i>Intern begeleider/ zorgcoördinator</i>	Leverd bijdrage aan de ontwikkeling, coördinatie en uitvoering van basis- en extra ondersteuning in de school, waaronder handelingsgericht en opbrengstgericht werken. Ondersteunt leraren bij het bieden van passend onderwijs. Onderhoudt

	contacten met ouders, kind, externen. Bereidt het ondersteuningsteam samen met de consulent SWV voor en verzorgt agenda ondersteuningsteam. Coördineert het invullen van het TOP-dossier en het bijhouden van het leerling-dossier. Doet pedagogisch-didactisch onderzoek. Verzorgt TLV-aanvragen bij verwijzing van leerlingen naar het SBO of SO. Rapporteert aan en overlegt met directie.
<i>Directeur/schoolleider</i>	Eindverantwoordelijk voor het gehele schoolbeleid, waaronder de uitvoering van passend onderwijs en het handelingsgericht en opbrengstgericht werken. Faciliteert en ondersteunt leerkracht en IB waar nodig. Voorzitter van het ondersteuningsteam. Onderhoudt contacten met ouders, kind, leerkrachten, IB, bestuur, externen.
Dyslexiespecialist	Adviseert en informeert leerkrachten en ouders op het gebied van lezen, spelling en dyslexie. Kan didactisch onderzoek doen. Voor een dyslexieverklaring moet altijd aanvullend onderzoek worden gedaan door een psycholoog of orthopedagoog.
Gedragsspecialist	Ondersteunt leerkrachten en de intern begeleiders bij vragen rondom gedragsproblematiek. Organiseert teamvergaderingen waarin vooral de preventie van probleemgedrag centraal staat.
<i>Motorisch remedial teacher</i>	n.v.t.
Taalspecialist	Houdt zich bezig met de kwaliteit van het taalonderwijs. Is een vraagbaak en een stimulator voor de rest van het team. Moet het team, indien nodig, enthousiast maken voor verschillende aspecten van het taalonderwijs, en begeleidt collega's. Ziet er op toe dat het taalonderwijs op een verantwoorde manier wordt vastgelegd en dat veranderingen planmatig verlopen. (een taalspecialist is momenteel niet aanwezig op de Kerkuil)
<i>Rekenspecialist</i>	Bewaakt en bevordert de inhoudelijke kwaliteit van het reken-wiskundeonderwijs in de school. Ondersteunt collega's in hun dagelijkse onderwijs bij het realiseren van interactief, rijk en uitdagend reken-wiskundeonderwijs <ul style="list-style-type: none"> • informeert collega's over de nieuwste ontwikkelingen, ideeën en materialen • initiëren en medevormgeven van kwaliteitszorg en schoolbeleid op het gebied van het onderwijs in reken-wiskunde • het enthousiasmeren van collega's voor het vak reken-wiskunde • het onderzoeken en stimuleren van resultaatgerichtheid van het reken-wiskundeonderwijs
<i>Specialist jonge kind</i>	n.v.t.
<i>Specialist hoogbegaafdheid</i>	Levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het zorgbeleid, met name op het terrein van hoogbegaafdheid. De specialist hoogbegaafdheid geeft leerkrachten en ouders ondersteuning bij het signaleren en diagnosticeren van leerlingen die mogelijk kunnen presteren op hoogbegaafd niveau. Naar aanleiding van het diagnostisch onderzoek wordt er een handelingsplan opgesteld gebaseerd op de onderwijsbehoeften van de hoogbegaafde leerling. Tevens geeft de specialist hoogbegaafdheid steun aan de leerkracht
<i>Onderwijsassistent</i>	Extra handen van een leerkracht. Onder zijn of haar verantwoordelijkheid voor allerlei activiteiten uitvoeren die bijdragen aan een betere ontwikkeling van de leerlingen. De werkzaamheden variëren van het begeleiden van individuele of kleine groepen leerlingen bij hun leertaken tot het organiseren van excursies.

2.4.8 Leerling-dossier

Voor elke leerling is er een leerlingdossier. Hierin is voor onze school opgenomen:

Schoolspecifiek, bv.

- de leerlingenadministratie;
- rapporten;
- uitslagen van toetsresultaten;
- gegevens uit het leerlingvolgsysteem;
- verslagen van gesprekken met kinderen
- kindplannen
- verslagen van gesprekken met ouders;
- afspraken die er over de leerling zijn gemaakt;
- eventueel medisch protocol bij epilepsie, diabetes mellitus en neurofibromatose
- eventueel het onderwijskundig rapport.

Voor leerlingen waar een TOP-dossier voor wordt aangemaakt geldt dat gegevens vanuit het leerlingdossier kunnen worden ingelezen.

3. Extra ondersteuning

Extra ondersteuning is ondersteuning die niet binnen de basisondersteuning kan worden geboden. Hier is bijvoorbeeld extra personeel, een speciale aanpak of aangepaste leer- of hulpmiddelen nodig. Dit kan in de vorm van een arrangement op de eigen basisschool of in de vorm van tijdelijke of permanente plaatsing op een SO/SBO school.

3.1. Procedure handelingsgericht arrangeren

Voor de leerling die extra ondersteuning nodig heeft gaan school, ouders en de consulent van het SWV en eventuele anderen (vanuit het Jeugdteam) met elkaar in gesprek. Wat zijn de onderwijsbehoeften van deze leerling? Wat is er nodig aan ondersteuning? Met de antwoorden op deze en andere vragen wordt door school in overleg met ouders het TOP-dossier ingevuld. De benodigde extra ondersteuning kan worden ingezet vanuit de middelen voor extra ondersteuning (arrangeermiddelen) die SWV aan de schoolbesturen toekent.

3.2. Toelaatbaarheidsverklaring S(B)O

Wanneer de school in samenwerking met het samenwerkingsverband de extra ondersteuning niet kan bieden wordt samen met de ouders gekeken naar een meer passende onderwijsplek. In samenspraak met de ouders vraagt de school bij het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan. Bij toekenning hiervan kan een kind geplaatst worden op het speciaal (basis)onderwijs. Een plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs is in principe van tijdelijke aard.

Er kunnen verschillende typen toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven worden:

- Speciaal basisonderwijs
- Speciaal onderwijs
 - bekostigingscategorie laag (indicatief: leerlingen die cognitief zeer beperkt, lichamelijk gehandicapt, langdurig ziek zijn of een psychiatrische diagnose hebben)
 - bekostigingscategorie midden (indicatief: leerlingen die lichamelijk gehandicapt én cognitief zeer beperkt zijn)

- bekostigingscategorie hoog (indicatief: leerlingen die ernstig meervoudig gehandicapt én cognitief zeer beperkt zijn)

- Fictieve TLV SBO binnen de basisschool (max 75% bekostiging SBO)
- Fictieve TLV SO binnen de basisschool of SBO (max 75% bekostiging SO)

Voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring s(b)o dient de school een aanvraag via TOP-dossier te doen. Ouders geven via Top-dossier instemming op de aanvraag voor een TLV.

4. Exclusie

Binnen de mogelijkheden van De Kerkuil zijn wij handelingsverlegen/ -onbekwaam:

- Wanneer leerlingen niet aanspreekbaar en aanstuurbaar zijn door meerdere personen en sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- Wanneer leerlingen een sterk individueel gerichte orthopedagogische- of orthodidactische begeleidingsvraag hebben.
- Bij leerlingen waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is.
- Bij leerlingen waarbij niet aan de (fysieke) zorgbehoefte kan worden voldaan.
- Bij leerlingen waarbij de fysieke en psychische veiligheid van de leerling of anderen in gevaar komt.

Als de school aan specifieke casuïstiek gaat beginnen moet er voorafgaand aan de aanvang van het schoolproces beschreven worden welke onderwijsbehoeften de leerling heeft, van de start tot wanneer de leerling de school verlaat. Er wordt tussentijds regelmatig geëvalueerd.

School:
Bestuur:

Basisondersteuning

Onze basiskwaliteit:				
<i>Schoolspecifiek; beoordeling onderwijsinspectie d.d. 01-2017</i>				
<i>wit = niet aanwezig geel = in ontwikkeling groen = voldoende aanwezig blauw = excellent</i>	wit	geel	groen	blauw
Handelingsgericht werken			X	
Planmatig werken			X	
Ondersteuningsstructuur			X	
Preventieve en licht curatieve interventies:				
Aanbod voor leerlingen met dyslexie			X	
Aanbod voor leerlingen met ernstige reken- en wiskunde problemen		X		
Aanbod voor leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie			X	
Aanbod voor leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie			X	
Aanbod voor leerlingen met lichte gedragsproblematiek			X	
Aanbod voor licht motorische ondersteuningsbehoeften			X	
Rolstoeltoegankelijkheid gebouw (entree, toilet, lokalen)			X	
Protocol voor medische handelingen			X	

Extra ondersteuning (expertise, aanpak, voorzieningen)

- De school heeft een gediplomeerde intern begeleider oftewel zorg coördinator die de leerlingenzorg coördineert. Daarnaast zijn er nog verschillende leerkrachten opgeleid als IB' er.
- Alle leerkrachten hebben een bevoegdheid als basisschoolleerkracht.
- De onderwijsassistent is bevoegd als onderwijsassistent.
- Alle leerkrachten zijn en worden jaarlijks geschoold op een of meer competenties van het leerkrachtenregister.
- Hiervan wordt een bekwaamheidsdossier bijgehouden. Middels de gesprekscyclus
- Door middel van klassenbezoeken en gesprekken vindt borging, beoordeling en niveaubepaling plaats door de
- directie.
- 20% van de leerkrachten is specifiek geschoold in omgaan met leerlingen met gedragsproblemen zoals: ADHD, ADD, ASS: Syndroom van Asperger, PDD-NOS. 95% van de leerkrachten is in staat om om te gaan met leerlingen met genoemde gedragsproblemen.

- 10% van de leerkrachten is specifiek geschoold in het omgaan met leerlingen met leerproblemen zoals: problemen bij minderbegaafdheid, dyslexie en zij zijn ook in staat om te gaan met leerlingen met deze problematiek.
- 70% van de leerkrachten is in staat om te gaan met leerlingen met genoemde problemen
- 10% van de leerkrachten is geschoold in het omgaan met leerlingen met een fysieke beperking zoals: visuele beperkingen en lichamelijk beperkingen en zij zijn ook in staat om te gaan met deze leerlingen.
- 95% van de leerkrachten is in staat om te gaan met leerlingen met genoemde problemen
- De school heeft twee dyslexiespecialisten voor specifieke taal/leesproblemen.
- De school heeft een rekenspecialist
- De school heeft vier gedragspecialisten
- De school heeft een hoogbegaafdheidsspecialist
- De school heeft drie gediplomeerde coaches
- De school heeft twee gediplomeerde remedial teachers
- De school heeft een orthopedagoog

Exclusie:

Wij kunnen niet aan de onderwijsbehoefte voldoen van leerlingen:

- Die niet aanspreekbaar en aanstuurbaar zijn door meerdere personen en die sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- Die een sterk individueel gerichte orthopedagogische- of orthodidactische begeleidingsvraag hebben.
- Waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is.
- Waarbij niet aan de (fysieke) zorgbehoefte kan worden voldaan.
- Waarbij de fysieke en psychische veiligheid van de leerling of anderen in gevaar komt.
- Als de school aan specifieke casuïstiek gaat beginnen moet er voorafgaand aan de aanvang van het schoolproces beschreven worden welke onderwijsbehoeften de leerling heeft, van de start tot wanneer de leerling de school verlaat. Er wordt tussentijds regelmatig geëvalueerd.

Hoe denk jij erover?!

Naam	
Datum	
Gesprek tussen	

Hallo

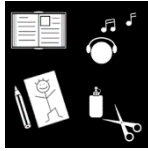
We hebben met elkaar gezien dat je soms moeite hebt met dingen. Om je goed te kunnen helpen, hebben we je hulp nodig. Jij kent jezelf natuurlijk het best van iedereen. De volgende vragen helpen ons om jou beter te begrijpen en een goed plan te bedenken.

We zullen een gesprek hebben met je vader en/of moeder en daar kunnen we deze antwoorden mooi in meenemen, als jij dat goed vindt natuurlijk.

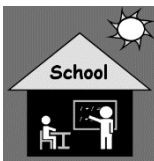
Heel erg bedankt alvast!

Wat kan je erg goed? Waar ben je goed in?

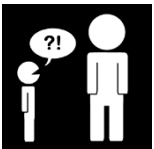
Wat zijn je hobby's?

Wat vind je leuk of fijn op school? Wat gaat goed op school?

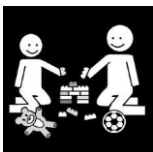

Wat vind je nog moeilijk op school? Waar heb je last van?

Waar heb je hulp bij nodig, van wie en hoe gaan we dat doen?

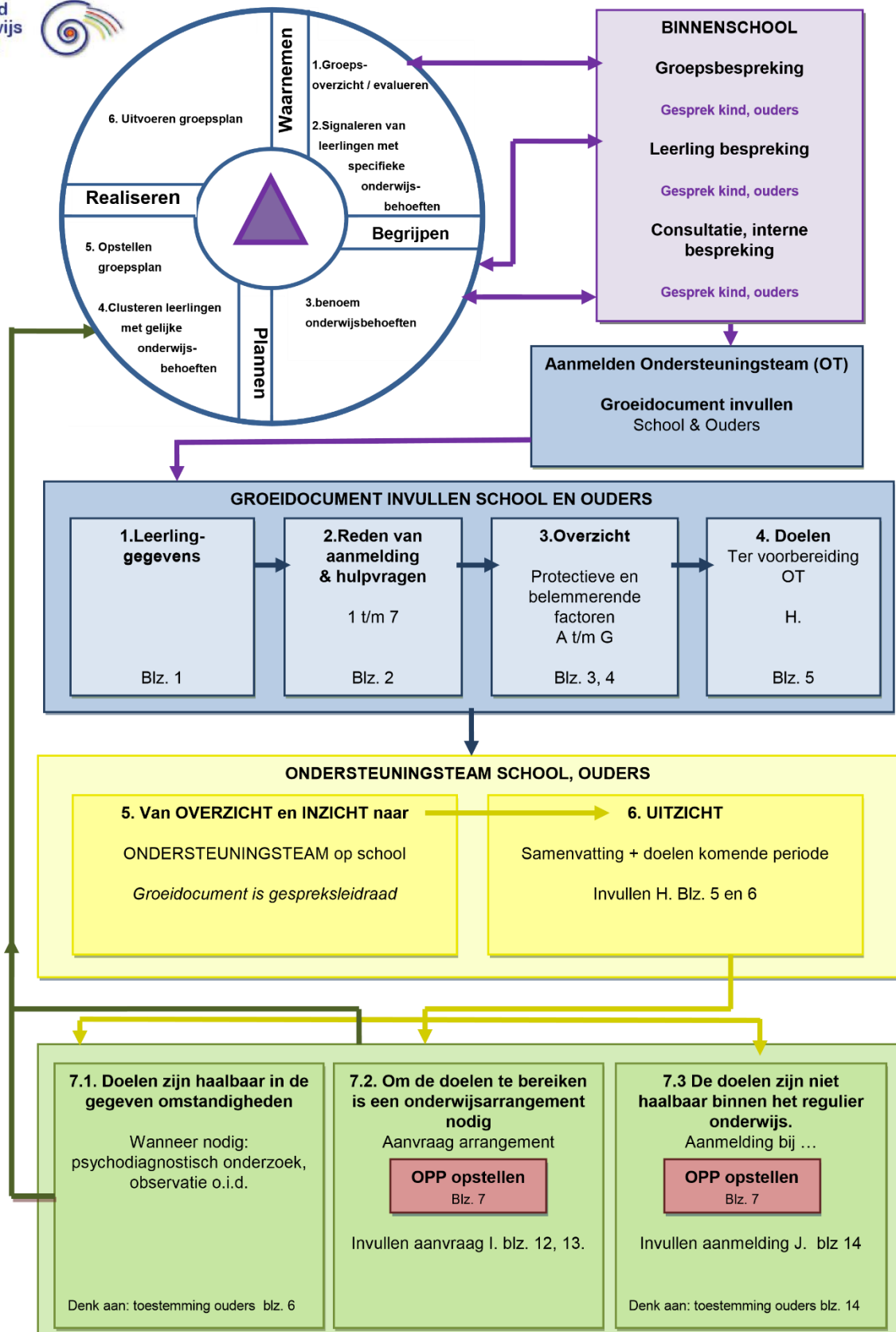
Heb je zelf al een oplossing? Wat wil je zelf bereiken?

Met wie werk of speel je graag samen?

Wat wil je dat ik zeg of vertel in het gesprek met je ouders?

**PROTOCOL MEDICIJNTOEDIENING EN HET
VERRICHTEN VAN MEDISCHE HANDELINGEN**

Versie 26 april 2011

Inhoudsopgave

1. Vaststelling	3
2. Inleiding	4
3. Het kind wordt ziek op school	5
4. Het verstrekken van medicijnen door personeel op verzoek van ouders	6
5. Verrichten van medische handelingen door leerkrachten	7
6. BIJLAGE 1: Formulier: toestemming tot handelen door leerkracht indien kind ziek wordt op school	9
7. BIJLAGE 2: Het verstrekken van medicijnen op verzoek	11
8. BIJLAGE 3: Uitvoeren van medische handelingen	13
9. BIJLAGE 4: Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen	15
10. BIJLAGE 5: Handelingsprotocol in geval van calamiteiten	16

I. Vaststelling

Het College van Bestuur van Stichting Flore

Gelet op de bepalingen van de Wet op het Primair Onderwijs

Gelet op de bepalingen in de CAO-PO¹

Gehoord hebbend de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

heeft in haar vergadering van 26 april 2011 het voorgenomen besluit genomen de volgende

protocol Medicijntoediening en het verrichten van medische handelingen voor Stichting Flore vast te stellen voor een periode van vier jaar.

College van Bestuur

De heer A.J.M. Groot, voorzitter

Instemming van de GMR² ontvangen op: 14 juli 2011

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De heer J. de Goede, voorzitter

Ongewijzigd, definitief vastgesteld in de bestuursvergadering op:

19 juli 2011

College van Bestuur

De heer A.J.M. Groot, voorzitter

¹ CAO PO Collectieve Arbeidsovereenkomst

² GMR Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

2. Inleiding

Onderwijspersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals: hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Daarnaast krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. *(Voor de leesbaarheid van deze notitie zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) of verzorger(s) bedoelen).*

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van onderwijspersoneel gevraagd zoals het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Het personeel begeeft zich dan namelijk op een terrein waarvoor het, in de meeste gevallen, niet gekwalificeerd is.

Met het oog op de gezondheid van kinderen, maar ook in verband met de aansprakelijkheid is het van groot belang dat in dergelijke situaties zeer zorgvuldig wordt gehandeld.

Personeelsleden moeten, indien zij medische handelingen verrichten, daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Leraren en schoolleiding moeten zich realiseren dat, wanneer zij fouten maken of zich vergissen, zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden.

Met dit protocol geeft Stichting Flore aan scholen aan hoe in voorkomende gevallen te handelen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- Het kind wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Het verrichten van medische handelingen

De eerste situatie laat de school geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk(je). Het personeel moet direct bepalen hoe te handelen.

Bij de tweede en de derde situatie (het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling) kan de directie de keuze maken of medewerking wordt verleend.

Voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Op de volgende pagina's wordt elk onderdeel beschreven. In de bijlagen vindt u het betreffende toestemmingsformulier en de bekwaamheidsverklaring. Deze dienen in voorkomende gevallen gebruikt te worden.

3. Het kind wordt ziek op school

Regelmatig komt een kind gezond op school en krijgt het tijdens de schooluren last van hoofd-, buik- of oorpijn. Ook kan het bijvoorbeeld door een insect geprikt worden. Een leerkracht verstrekt dan soms - zonder toestemming of medeweten van ouders - een "paracetamolletje" of wrijft Aazon op de plaats van een insectenbeet.

In het algemeen is een leerkracht niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootste mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is naar huis moet en dat zonder overleg met de ouders of een arts geen medicijnen worden verstrekt. De schoolleiding zal in geval van ziekte altijd contact op moeten nemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren: Is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het thuis gebracht worden, moet het naar de huisarts, etc. Stuur een kind nooit onder schooltijd zonder begeleiding door een volwassene naar huis!

Ook wanneer een leerkracht vermoedt dat het kind bij een eenvoudig middel gebaat is, dan is het gewenst altijd eerst contact op te (laten) nemen met de ouders, zodat u hen dan om toestemming kunt vragen een bepaald middel te verstrekken (zie bijlage I).

Gezien het voorgaande is het van groot belang dat u de privé en zakelijke telefoonnummers van de ouders altijd paraat heeft.

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan dan niet naar huis gestuurd worden. Ook kunnen de medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden. De leerkracht kan dan besluiten, eventueel na overleg met een (BHV) collega, om zelf een eenvoudig middel te geven. Daarnaast moet hij inschatten of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak het kind voortdurend te observeren. Iedere situatie is anders, zodat we niet uitputtend alle signalen kunnen benoemen die zich kunnen voordoen.

Enkele zaken waar u op kunt letten zijn:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Realiseert u zich, dat u geen arts bent en raadpleeg, bij twijfel, altijd een (huis)arts. Dit geldt uiteraard ook wanneer de pijn blijft of de situatie zich verergert.

De zorgvuldigheid die u hierbij in acht moet nemen is, dat u handelt alsof het uw eigen kind is.

4. Het verstrekken van medicijnen door personeel op verzoek van ouders

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan “pufjes” voor astma, Ritalin of Concerta voor ADHD/ADD, antibiotica, of zetpillen bij toevallen. Ouders vragen dan aan de schoolleiding of een leerkracht deze middelen wil verstrekken.

De school vraagt de ouders altijd of het mogelijk is dat de ouders zelf de medicijnen kunnen toedienen. Dit kan bijvoorbeeld voordat het kind 's morgens naar school gaat en/of tijdens de middagpauze. Lukt dit niet en besluit de school op verzoek van de ouders de medicijnen te verstrekken, dan dienen de ouders een “toestemmingsverklaring verstrekking medicijnen” in te vullen en te ondertekenen. (zie bijlage 2)

Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden. Leg daarom schriftelijk vast om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend en op welke wijze dat dient te geschieden. Leg verder de periode vast waarin de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum. Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leerkrachten verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

Aandachtspunten:

- Noteer iedere verstrekking van een medicijn in een klassenmap of logboek (naam van het kind, tijd, datum en dosering)
- Bewaar de medicijnen op een voor de kinderen niet toegankelijke afgesloten plaats en op voorgeschreven wijze (eventueel in de koeling).
- Accepteer alleen een medicijn in de originele verpakking (met bijsluiters) die zijn uitgeschreven op naam van het kind.
- Lees de bijsluiters goed, zodat de eventuele bijwerking bekend zijn.
- Controleer wat de vervaldatum van het medicijn is. In geval deze datum bereikt, dan wel overschreden is, neem contact op met de ouder. In geen geval wordt het medicijn dan aan het kind verstrekt.
- De leerkracht ontvangt uitleg en zo nodig een demonstratie door een kundig persoon (ouder, arts, behandelend begeleider) en in bijzijn van de betreffende leerling. Dit om vertrouwen in de handeling en bij het kind te krijgen.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert, of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat u alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt).

Overblijfskrachten mogen in geen geval medicijnen verstrekken aan een kind.

5. Verrichten van medische handelingen door leerkrachten

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdgenootjes, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Kortom, het is goed voor het psychosociaal welbevinden van het langdurig zieke kind om, indien mogelijk, naar school te gaan.

Het kan gebeuren dat een kind alleen de school kan bezoeken, wanneer onder schooltijd medische handelingen worden verricht. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding of bijvoorbeeld het meten van de bloedsuikerspiegel (bij suikerpatiënten) door middel van een vingerprikje. In de meeste gevallen worden deze handelingen door de Thuiszorg of door de ouders zelf op school verricht.

In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders een beroep op de schoolleiding en de leerkrachten gedaan.

Wanneer een school aan een dergelijke wens tegemoet wil komen, dient men zich te realiseren dat de school, maar ook het schoolbestuur daarmee wel bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt. Dit hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar het betekent wel dat zeer zorgvuldig dient te worden gehandeld en dat afspraken schriftelijk moeten worden vastgelegd.

Wettelijke regels

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt; De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. De Wet BIG regelt in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en is niet bedoeld voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen wordt gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk en dat in de geest van deze wet richtlijnen kunnen worden gegeven voor schoolbesturen en leerkrachten als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde medische handelingen – de zogenaamde voorbehouden handelingen - mogen alleen worden verricht door artsen.

Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten. Binnen organisaties in de gezondheidszorg is het gebruikelijk dat een arts, of een door hem aangewezen en geïnstrueerde vertegenwoordiger, een bekwaamheidsverklaring afgeeft met het oog op eventuele aansprakelijkheden.

Aansprakelijkheid.

Technisch gezien vallen leraren niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische – en paramedische beroepen. Wanneer aan leerkrachten gevraagd wordt een medische handeling bij een kind uit te voeren, worden leraren daarmee partners in de zorg. De positie van de leerkracht is dan vergelijkbaar met die van het personeel in de gezondheidszorg.

Een leerkracht dient dan een gedegen instructie te krijgen hoe hij de handeling moet uitvoeren. Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt door een arts schriftelijk vastgelegd in een Bekwaamheidsverklaring: Dit betekent dat een leerkracht in opdracht van een arts handelt die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die medische handeling (zie bijlage 4).

Zodoende wordt een zo optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leerkracht en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van het bestuur zal het duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld.

Een leerkracht die zonder bekwaamheidsverklaring en/of zonder opdracht van een arts medische handelingen verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het schoolbestuur is echter weer verantwoordelijk voor datgene wat de leerkracht doet. Het schoolbestuur kan als werkgever eveneens civiel- en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden.

Kan een schoolbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat onzorgvuldig is gehandeld. Het zal duidelijk zijn dat de ouders voor dergelijke ingrijpende handelingen schriftelijk hun toestemming moeten geven. Zonder toestemming van de ouders kan de schoolleiding of leerkracht al helemaal niets doen.

Procedure

Voordat wordt overgegaan tot medisch handelen door personeel van Stichting Flore, zal de schooldirecteur:

- een risicoanalyse opstellen
- informeren of de betrokken medewerker zich voor de betreffende handeling bekwaam acht. Voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.
- een verzoek moeten indienen bij het College van Bestuur voor het uitvoeren van de betreffende medische handelingen. (Bij dit verzoek gaat een kopie van de bekwaamheidsverklaring en het toestemmingsformulier van de ouders.) Het College van Bestuur neemt vervolgens contact op met de verzekeraar van het schoolbestuur om vast te stellen of de risico's die zijn verbonden aan de betreffende medische handelingen voldoende zijn meeverzekerd. Vervolgens zal het College van Bestuur een schriftelijke reactie geven op het verzoek van de schooldirecteur.

Calamiteiten

Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoen, stelt u zich dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van het kind. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112. Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand heeft, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist van het kind. Geef verder door naar aanleiding van welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij het kind waarneembaar zijn.

6. BIJLAGE I: Formulier: toestemming tot handelen door leerkracht indien kind ziek wordt op school

(Eventueel te gebruiken als bijlage bij het inschrijfformulier van de school)

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school altijd contact met u of met een andere, door u aangewezen, persoon opnemen. Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet dan zal de leerkracht een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is bij een 'eenvoudige' pijnstiller of dat een arts geconsulteerd moet worden. Als u met het bovenstaande akkoord bent, wilt u dan dit formulier invullen.

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Naam ouder(s)/verzorger(s): _____

Telefoon thuis: _____

Telefoon werk: _____

Naam huisarts: _____

Telefoon: _____

Te waarschuwen persoon, indien ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn:

Naam: _____

Telefoon thuis: _____ Telefoon werk: _____

Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:

• Medicijnen:
naam:

• Ontsmettingsmiddelen:
naam:

• Smeerseltjes tegen bijvoorbeeld insectenbeten:
naam:

• Pleisters:
naam/soort:

• Overig:
naam:

Ruimte voor zaken die hierboven niet genoemd zijn:

Wilt u eventuele veranderingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan de directie? Het is zeer belangrijk dat deze gegevens actueel zijn.

Ondertekening:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

7. BIJLAGE 2: Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Toestemmingsformulier
voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling _____

Geboortedatum: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Naam ouder(s)/verzorger(s) _____

Telefoon thuis: _____

Telefoon werk: _____

Naam huisarts: _____

Telefoon: _____

Naam specialist: _____

Telefoon: _____

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

Naam van het medicijn: _____

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

uur _____ uur _____

uur _____ uur _____

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

Dosering van het medicijn: _____

Wijze van toediening: _____

Wijze van bewaren: _____

Controle op vervaldatum door: _____

Functie: _____

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de eerdergenoemde medicijnen:

Naam leerkracht: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Handtekening ouder/verzorger: _____

Handtekening directeur van de school: _____

=====

MEDICIJNINSTRUCTIE

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op: _____ (datum)

Door: _____

Functie: _____

Werkzaam bij (naam instelling) _____

Aan: _____

Functie(s): _____

Werkzaam op (naam + plaats school) _____

8. BIJLAGE 3: Uitvoeren van medische handelingen

Toestemmingsformulier

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van de zogenoemde 'medische handeling' op school bij:

Naam leerling _____

Geboortedatum: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Naam ouder(s)/verzorger(s) _____

Telefoon thuis: _____

Telefoon werk: _____

Naam huisarts: _____

Telefoon: _____

Naam specialist: _____

Telefoon: _____

Naam van contactpersoon (in ziekenhuis of anders) _____

Telefoon: _____

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is:

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

uur	uur
uur	uur

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

Manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

Eventuele extra opmerkingen:

Bekwaamheidsverklaring aanwezig ja / nee

Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering is gegeven op:

Datum: _____

Door: _____

Functie: _____

Werkzaam bij (naam instelling) _____

Ondertekening: _____

Datum: _____ Plaats: _____

Handtekening ouder/ verzorger:

Handtekening directeur:

akkoord CvB:

9. BIJLAGE 4: Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling

verklaart dat,

Naam werknemer:

Functie:

Werkzaam aan/bij:

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.
De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

Naam:

Geboortedatum:

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

Ondergetekende:

Functie:

Werkzaam aan/bij:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

10. BIJLAGE 5: Handlingsprotocol in geval van calamiteiten

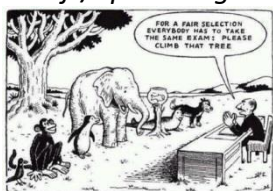
In geval van onverwachte bijwerkingen, een foutief toegediend medicijn, een op foutieve manier toegediend medicijn of een op foutieve manier uitgevoerde medische handeling dient direct de huisarts/ specialist gebeld te worden. Bij een ernstige situatie: landelijk nummer 112.

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen
- Waarschuw een volwassene (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of “medische” handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout gemaakt is)
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - _ Naam van het kind
 - _ Geboortedatum
 - _ Adres
 - _ Telefoonnummer van ouders en / of andere, door de ouders aangewezen, persoon
 - _ Naam + telefoonnummer van huisarts / specialist
 - _ Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handelingen nodig zijn
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
 - _ Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
 - _ Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - _ In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.

Een ondersteuningsteam in stappen

<p>1. <i>Van tevoren: het is alle betrokkenen duidelijk</i></p> 	<p>A. Wie bij het OT aanwezig zijn B. Hoe lang de bespreking duurt C. Wat de doelen van het OT zijn. Doordat school en ouders samen het Groeidocument hebben ingevuld, zijn zij voorbereid op de thema's van het overleg, ze hebben er nog over kunnen nadenken in de tussentijd. D. Overweeg een kopie van het Groeidocument voor betrokkenen mee te nemen, zo hebben allen de informatie. E. Check of de ouders en leerkracht een exemplaar van "Informatie voor ouders c.q. leerkrachten" hebben gekregen. F. Is het kindformulier "Hoe denk jij erover!" ingevuld?</p>
<p>2. <i>Start: doelen, vragen, wensen</i></p> 	<p>A. Positieve start, benoem dat het fijn is dat de betrokkenen er zijn! B. Check of ouders en leerkracht de "Informatie over het OT" hebben begrepen en of ze er nog vragen over hebben. C. Geef doelen en vragen vanuit OT aan (loop de vragen 1 t/m 6 na) D. Vraag naar aanvullende doelen en vragen van betrokkenen E. Betrek de informatie uit het kindformulier "Hoe denk jij erover!" bij de bespreking. F. Vat samen G. Herhaal tijdsduur bespreking en wat het opgeleverd moet hebben (bijvoorbeeld: om 16.00 uur hebben we)</p>
<p>3. <i>Analyse: overzicht en inzicht</i></p> 	<p>A. Loop de rubrieken A t/m G door: lees op en vraag om reacties: verduidelijken, aanvullingen en recente concrete voorbeelden? Herkenbaar voor betrokkenen? B. Leg verbanden tussen rubrieken en bespreek de wisselwerking/afstemming tussen wat kind nodig heeft en wat onderwijs en opvoeding daar al dan niet van kan bieden?</p>
<p>4. <i>Doelen bepalen n.a.v. de analyse: uitzicht</i></p> 	<p>A. Loop rubriek H door: welke stimulerende factoren zijn uit te bouwen en welke belemmerende factoren zijn te veranderen of compenseren: a. Kind b. Onderwijs c. Opvoeding</p>

5. De onderwijs/opvoedingsbehoeften

Our Education System

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

- Albert Einstein

- A. Benadruk dat een ieder kennis en ervaringen heeft die in onderwijsbehoeften zijn om te zetten, zorg ervoor dat iedereen vanuit zijn eigen (ervarings)deskundigheid meedoet (vraag een persoon die weinig van zich laat horen gericht om zijn/haar suggesties).
- B. Loop hierbij de hulpzinnen na, hanteer deze als kader. Let wel: ze zijn lang niet allemaal van toepassing! Houd het overzichtelijk!

6. de ondersteunings-behoeften

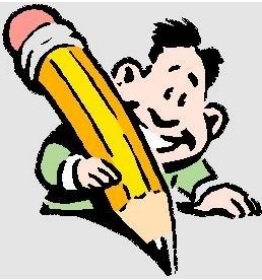
- A. Van leerkracht en IB-er: wat hebben zij nodig om dit kind te kunnen bieden wat het nodig heeft? Benut hierbij ook de hulpzinnen.
- B. Van ouders: wat hebben zij nodig om dit kind te kunnen bieden wat het nodig heeft. Benut hierbij ook de hulpzinnen.
- C. Vul eventueel aan, vraag door en concretiseer (wat wil je precies? Hoe vaak, wanneer en hoe?). Houd het realistisch!

7. Formuleer het arrangement

Alleen van toepassing bij aanvraag arrangement (niet elk ondersteuningsteam is er sprake van een aanvraag voor een arrangement)

- A. (rubriek H) indien mogelijk: wat is wenselijk en haalbaar? *Wat valt binnen de basisondersteuning en wat niet?* Relateer het aan beschikbare begeleidingsmogelijkheden. Denk aan (afhankelijk van de afspraken in het samenwerkingsverband):
 - a. Ambulante begeleiding (onderzoek, observatie, gesprekken, coaching of begeleiding)
 - b. Handelingsgerichte diagnostiek (HGD) kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie door schoolpsycholoog/ orthopedagoog
 - c. Dyslexieverklaring op basis van dossier
 - d. Dyslexie- of dyscalculie onderzoek
 - e. Begeleiding door schoolpsycholoog/orthopedagoog
 - f. Onderzoek door jeugdhulp
 - g. Begeleiding vanuit jeugdhulp
 - h. Aanmelding SBO of SO
 - i. Overig:

<p>8. De afspraken</p> 	<p>Wie wat waarom wanneer en hoe?</p>
 <p>9. <i>Evalueer het OT</i></p>	<p>A. Zijn alle doelen behaald en vragen beantwoord? B. Was het een prettige en zinvolle bespreking? C. Wat was goed en wat kan een volgende keer beter? Vraag gericht naar feedback naar concrete tips! Noteer deze.</p>
<p>10. <i>Verslag</i></p> 	<p>A. De notulist vult de informatie tijdens de bespreking in het Groeidocument aan. Dit aangevulde document geldt dan als verslag van het OT. B. Notulist: mail/geef het verslag in eerste instantie naar/aan ouders: <ul style="list-style-type: none"> - vraag hen om opmerkingen/aanvullingen/correcties en - hun toestemming om het daarna te verspreiden onder de deelnemers van het OT en andere noodzakelijke betrokkenen (zoals in het kader van een verwijzing voor begeleiding). </p>

Een zorgteam in stappen

Afkomstig uit: Werkwijze Multidisciplinair Overleg (MDO) op school (pilot SWV Unita) www.swvunita.nl

Pestprotocol Kanjertraining.

Almere april 2015

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoensafspraken.

Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van

negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester

zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep).

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De Kanjerafspraken

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

We vertrouwen elkaar
We helpen elkaar
Niemand speelt de baas
Niemand lacht uit
Niemand is of blijft zielig

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/ het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

N.B. niet moet worden onderschat hoeveel aandacht een zeurgerichte ouder kan opeisen. Deze aandacht valt weg als het kind geen problemen meer heeft. Om die reden komt het regelmatig voor dat een enkele ouder enerzijds eist dat de problemen worden aangepakt op school (zo krijgt deze ouder veel aandacht), maar anderzijds zal deze ouder teleurgesteld het kind van school halen als de problemen zijn aangepakt (de reden van aandacht voor de ouder is weggefallen). Het is een uitermate moeilijke materie als we het hebben over de aanpak van pestproblematiek. Dit zijn teleurstellende ervaringen voor de onderwijsgevenden. De school neemt dit verlies met het besef dat er soms problemen meespelen die buiten de competentie van het onderwijs vallen zoals een symbiotische relatie tussen ouders en kind, een psychiatrische ontwikkeling bij een van de ouders, enz.

Het kwaad moet worden bestreden

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (= de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen zijn in emotioneel opzicht “onder en boven de wet.” De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

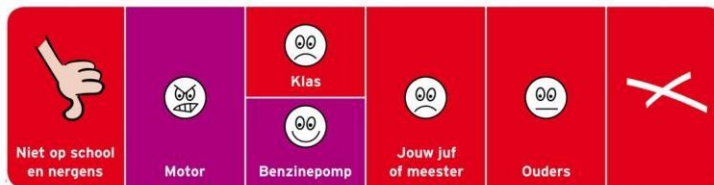
In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je. Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die is te vertrouwen. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;
4. Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.”

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.” Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.

7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).

8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. - U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: “Een goed voorbeeld doet goed volgen.”

- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven inzicht).

Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

- Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

**N.B. de leerkracht gedraagt zich niet volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op: “Ja...maar!” Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Kanjerinformatieboek voor ouders, leerkrachten en pabo-studenten.*

Er is als het ware een voortdurende strijd tussen de mentaliteit van de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect. Feitelijk gaat het om de vraag die al duizenden jaren bestaat of geweld loont of niet.

Aan de kant van de straatcultuur heb je de opvatting: "The winner takes it all." Ben jij de sterkste, dan kun jij bepalen wat een ander moet doen. In het midden, tussen de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect, plaatsen we de opvatting "oog om oog, tand om tand." In deze opvatting loont geweld niet, omdat je met gelijke munt wordt terugbetaald. Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: "van de meeste tegenslag in het leven kun je leren." Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd. In deze opvatting wordt geweld zinloos.

2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag. Reactie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

JUF/meester: Je laat je uitdagen en opjuttten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar luistert niet.

Reactie kind Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen.

JUF/meester: Je moet rekening leren houden met gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reactie kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

JUF/meester: Natuurlijk hoef jij het niet over je kant te laten gaan. Maar dan ZEG je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. En gaat het door? Dan haal jij je schouders op en denkt: jammer dan.

Je stapt naar je maatje. Wordt het heel erg? Dan stap je naar de juf of meester. En die weten van wanten.

Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?

JUF/meester: Ik ben niet van plan om slecht over je te denken. Maar ik ben ook een soort scheidsrechter waar je de discussie niet mee aangaat. Anders gezegd: als je iets doet wat niet helemaal de bedoeling is en ik zie dat, dan ga je daarover met mij niet in discussie.

3. Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders

Beste ouders, u spreekt met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

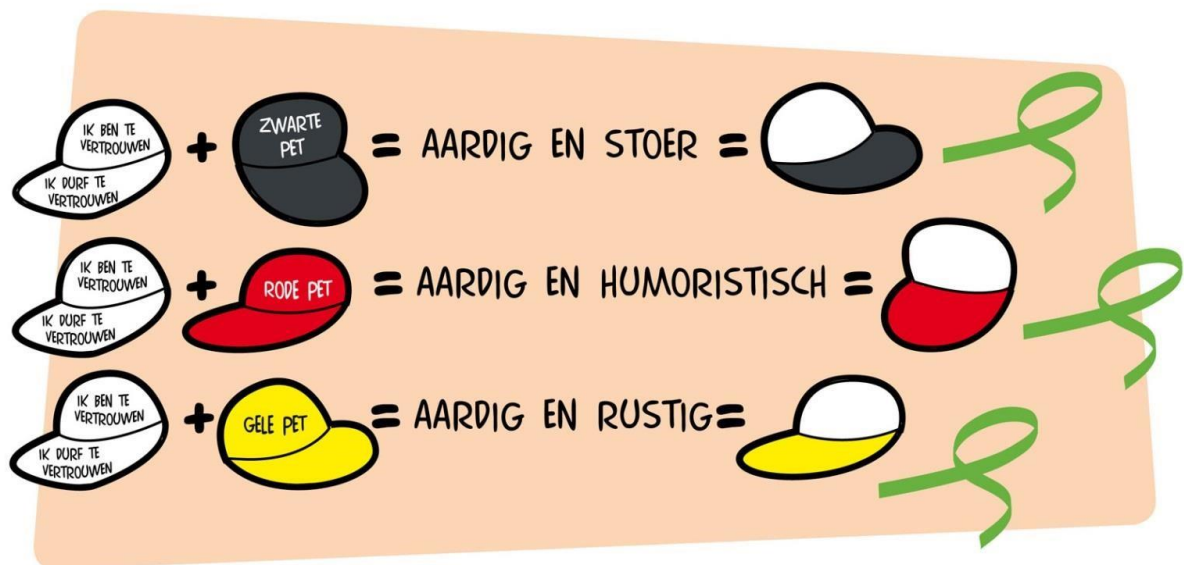
Aanpak

a. Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het

goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen”. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zo iets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en) ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?” Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een “maatje”, een “buddy”). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/ het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

b. Gedragstips voor ouders

Een extra moeilijkheid doet zich voor als ouders van de “niet-pester” van mening zijn dat hun kinderen slachtoffer zijn van de “dader”. Ouders uiten hun ongenoegen op Facebook, op het schoolplein enz. over de dader en eisen dat de school de vermeende slechterik van school verwijderd. Het vraagt uitzonderlijk veel talent van de school in de communicatie met ouders om deze vorm van samenspanning te pareren. Het vergt een specifieke aanpak.

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind. "Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier."

Een voorbeeld:

Een jongen wordt dag in dag uit gepest door een vijftal klasgenoten. Vraag aan dit vijftal: "Is het jullie bedoeling om deze jongen zo te treiteren dat hij bang wordt en nauwelijks nog naar school durft?"

"Nee, het is niet mijn bedoeling." Leerkracht: " Fijn, hoe ga je het nu oplossen met deze jongen?" Een andere leerling zegt echter: "Ja, het is wel mijn bedoeling hem te treiteren, zodat hij bang wordt."

Leerkracht: "Daar ben je dan in geslaagd. Maar het kan niet. Ik geef je bedenktijd. Want ik begrijp nu dat jij de bedoeling hebt om deze leerling te treiteren?"

"Ja, dat is mijn bedoeling." Leerkracht: "Je gaat rustig nadenken over je antwoord. Misschien heb je een bijzondere reden. Misschien vind je het nodig om stoer te doen op dit moment. Na schooltijd kom je even bij me (of blijf even na)". Leerling krijgt bedenktijd. Leerkracht: "Je hebt kunnen nadenken. Wat ben jij van plan hier op school, is het nog steeds jouw bedoeling om deze jongen dwars te zitten? Is daar misschien een reden voor om dat zo op die manier aan te pakken?" Leerling: "Hij is gewoon stom." Leerkracht: "Wat voor stom doet hij dan. Kan hij daar iets aan veranderen? Of is het gewoon jouw bedoeling om hem dwars te zitten? Leerling reageert door te zeggen: "Nee, het is eigenlijk niet mijn bedoeling om te treiteren." Leerkracht: "Gelukkig. Wat ga jij nu bij jezelf veranderen? En hoe herstel je het verdriet dat je hebt aangericht?"

Leerling houdt voet bij stuk. "Ja, het is mijn bedoeling. Want hij is stom." Leerkracht: "Jammer, ik bel nu je ouders op om te vragen of ze hier willen komen. Dan herhaal je hetgeen je tegen mij zegt, in aanwezigheid van je ouders." Het hangt van het gesprek af met je ouders of je de klas nog in kunt komen.

Actie die nu moet worden ondernomen:

- Contact opnemen binnen de organisatie met een van de volgende personen: Adjunct-directeur, directeur, bouwcoördinator, mentor of ander persoon op school die vanuit "de lijn" (=hiërarchie) kan ondersteunen en bijstaan.
- Contact opnemen met de ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen. In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen.
- Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd. Dat kan bijvoorbeeld in een opvangklas, of iets dergelijks. Kern van deze laatste

aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden gemanipuleerd door deze leerling.

Reactiemogelijkheid 1 van de ouder "Nee, natuurlijk ondersteunen wij dat niet."

Dan wordt een afspraak gemaakt met de ouders met het doel gezamenlijk tot een oplossing te komen, waarin het gedrag van het kind zich niet meer voordoet.

Reactiemogelijkheid 2 van de ouder "Ja, u moest eens weten wat een idiote moeder die jongen heeft waar mijn kind het op heeft gemunt." (= Ik vind het goed wat mijn zoon doet.)

Ouders worden duidelijk gemaakt dat deze manier van reageren niet op prijs wordt gesteld. Voorbeeld:

Leerkracht: "Begrijp ik hiermee dat u het goed vindt dat uw kind deze jongen zo treitert?"

Ouder: "U moest eens weten wat een rare moeder die jongen heeft. En zijn die andere leerlingen soms heilig?" Leerkracht: "Bedoelt u te zeggen dat u het gedrag van uw zoon/dochter goedkeurt?" Ouder: "Nee, dat niet, maar die leerling heeft een heel rare moeder, ik kan u verhalen vertellen, dat wilt u niet weten!" Leerkracht: "Zoals u spreekt lijkt u het gedrag van uw zoon/ dochter niet af te keuren. Ik heb u niet uitgenodigd om kwaad te spreken over een moeder. Wat vindt u ervan dat uw kind een andere leerling het even zuur maakt?"

Het moet hoe dan ook duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Onderstaand overzicht komt uit werkboek 1, van groep 6

Er is geen enkele reden om een ander het leven zuur te maken. Daarmee ben ik het eens, maar in mijn geval is het anders want...		
Ik heb een stoornis, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik ben speciaal, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
mijn ouders zijn geschelden, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik word niet begrepen, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik heb een geloof, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik heb slechte cijfers, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik ben nu eenmaal zo, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
Ik heb nog een andere mening. Ik vind dat je een ander mag bedreigen, vernederen, lastig vallen, bestelen, beledigen als...		

Aanvullend: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing.

Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen. Het wordt helemaal een drama als u zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen.

2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.

Dat doet de school ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan houdt u uw mond. Meent u toch het recht te hebben kwaad te spreken op basis van vermeend onrecht dat u is aangedaan, dan bent u waarschijnlijk de oorzaak van alle emotionele opwindning.

3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.

Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij/achterklap.

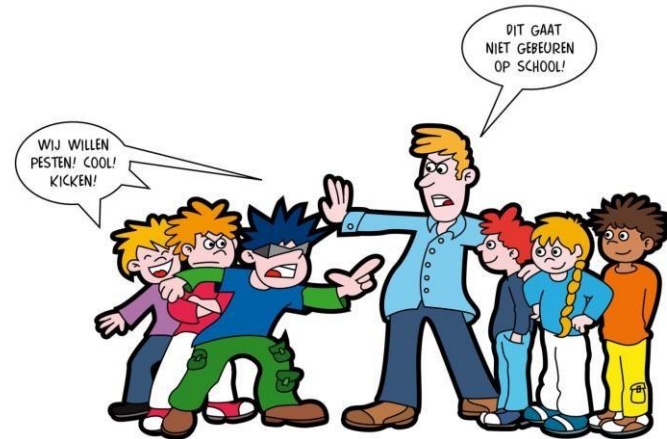
5. U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet.

Aanvullend: Als u opvoedt uit angst (= met mijn kind zal het niet goed komen), dan plaatst u uw kind in een zwakke positie. U haalt uw kind hiermee onderuit. Als u corrigeert vanuit gevoelens van ergernis en irritatie, dan zal uw kind zich afgewezen voelen. Laat u zich door angst leiden in uw opvoeding, of door gevoelens van irritatie, dan is de kans aanwezig dat

uw kind zelfbeschadigende gedachten zal ontwikkelen en opvattingen zoals: ik ben geen goed kind, mijn moeder/vader is niet trots op mij.

In de praktijk

- A. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- B. Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- C. Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- D. Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. "Val ons niet lastig met gezeur over ons kind. Ons kind mag zijn zoals het is!"

Tips voor ouders:

- 1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
- 2. Ook mijn kind kan worden gepest.
- 3. Ik neem het probleem serieus.
- 4. Ik raak niet in paniek.
- 5. Ik straf niet fysiek en ga niet "uit mijn dak" als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
- 6. Ik probeer er achter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
- 7. Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte? Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort? Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke t.v.-programma's kijkt mijn kind allemaal? Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
- 8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
- 9. Ik corrigeer agressieve buien.
- 10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
- 11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
- 12. Ik bied hulp aan mijn kind.
- 13. Ik lees boeken over pesten en/ of vraag informatie op.
- 14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als de school dat aangeeft.

15. Beheers u op social media. Een behoorlijk aantal ouders is van mening alles te mogen twitteren en te Whatsappen over leerkrachten, klasgenoten en andere ouders met alle gevolgen van dien.
16. Ook op social media gelden normale sociale gedragscodes.

Tips voor de kinderen:

1. Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.
2. Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
3. Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
4. Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.
5. Beheers je op social media. Gedraag je.
6. Wil ik stoer zijn? Dan ga ik op vechtsport.
7. Wil ik de baas spelen? Ik vraag een hond.
8. Verveel ik me? Dan verzin ik zelf een leuk plan. Ouders en leerkrachten zijn geen wandelende Efteling.
9. Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? ... Dan stop ik daarmee!

Op school trainen we dit:

Veel leerlingen gaan vervelend met elkaar om. Blijf rustig. Haal je schouders op. Sommige leerlingen zijn gewoon in de war. Maak je niet druk. Jammer dan.

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon) je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoe een maatje, doe iets gezelligs, maakt een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat jezelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Dan wordt het alleen maar erger.

Afspraak

Mijn maatje heet: _____

Mijn maatje en ik doen als de tijger.
Als het niet lukt, dan gaan we samen naar de juf of meester.

Handtekening van mijzelf _____ Handtekening van mijn maatje _____

Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe.

Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt inroepen bij meldknop.nl Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen.

Wat is er volgens jou gebeurd?

Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt, vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.

Hoe is dat voor jou?

Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee gepest. enz. Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht.

Juf of meester vraagt: "Wat is volgens jou de beste oplossing?"

Afsluiting

Juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op. Jij en je klasgenoot omarmen elkaar en ondertekenen de afspraken. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

Nog meer tips:	
1. zoek geen moeilijkheden op	7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
2. laat zwarte en rode petjes kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.	8. Doe zelf niet als een zwart, rood of geel petje.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.	9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel ermee.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of last van hebt	10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.	11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.	12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weten.
	13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen.

Het gaat wel eens mis.

Hoe lossen we dit op.

Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima?

Dan hebben jij en je ouders een probleem.

De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, onderkladden, verstoppertje spelen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken. Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. "Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer."

In dat geval wordt terplekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

Wie is hier de pester?

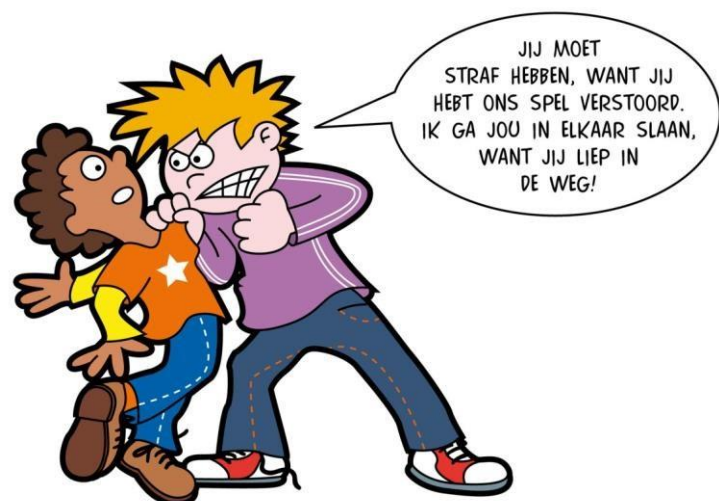
De bullebak vindt dat hij mag slaan. Wat vind jij?

De ouders van de bullebak vinden dat hun kind gelijk heeft en dat de juf en de meester niet moeten zeuren als hun kind een keer slaat.

Wat vind jij van deze ouders en wat moet juf of meester doen?

Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Als de ouders van mening zijn dat hun kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen les geven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder... enz.) wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas.

Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouders en het verwijderde kind erop nahouden, namelijk: ik heb het recht mij te misdragen.

- Als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst.
- Als dat niet mogelijk is (de ouders en de leerling zijn van mening dat het zich mag misdragen omdat...), dan wordt de leerling minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst. Een leerling uit groep 5, komt bijvoorbeeld terecht in groep 7 of 8. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt de leerling dat hij/zij zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan hij/zij worden teruggeplaatst naar de eigen groep.

Leerlingen uit groep 7 en 8 komen bij de intern begeleider, of krijgen na schooltijd uitleg over het te maken schoolwerk dat zij thuis maken. Een andere mogelijkheid is dat de leerling een nieuwe kans krijgt op de dependance (als dat mogelijk is) of op een school binnen de vereniging/bestuur waarmee een samenwerkingsverband bestaat.

Samengaand met deze maatregelen wordt ouders geadviseerd contact op te nemen met een van de Kanjertrainingspraktijken of Jeugdzorg. Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing, en zal daar melding van doen bij het Algemeen Meldpunt van Kindermishandeling. Het AMK heeft als gangbare regel dat het ingrijpt in een gezin als er meer dan twee meldingen over een gezin zijn binnengekomen.

Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot definitieve verwijdering.

Dossiervorming

De misvatting heerst bij leerkrachten dat schorsing mag plaatsvinden na ruime dossiervorming. Dit is niet het geval. Verwijdering zelf is het dossier. Anders gezegd: de aanleiding tot de eerste verwijdering is dossiervorming. Als een kind zich blijft misdragen, en de ouders hebben er geen problemen mee dan definitieve verwijdering. Het dossier is dan compleet. Argumenten in dossier:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven, en vervalt niet in de functie van rechercheur (wie is dader en wie is het slachtoffer); aanklager (jij bent de dader); verdediger (van het slachtoffer); rechter en gevangenisbewaarder. Waarbij een enkele ouder in de hoogste boom klimt als in 'deze rechtsgang' iets mis gaat. De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande: Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op. Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

De vijf verplichte stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleggen met collega en eventueel raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Steunpunt Huiselijk geweld of letselduidingdeskundige
3. Gesprek met cliënt
4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling, bij twijfel altijd AMK of SHG raadplegen
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

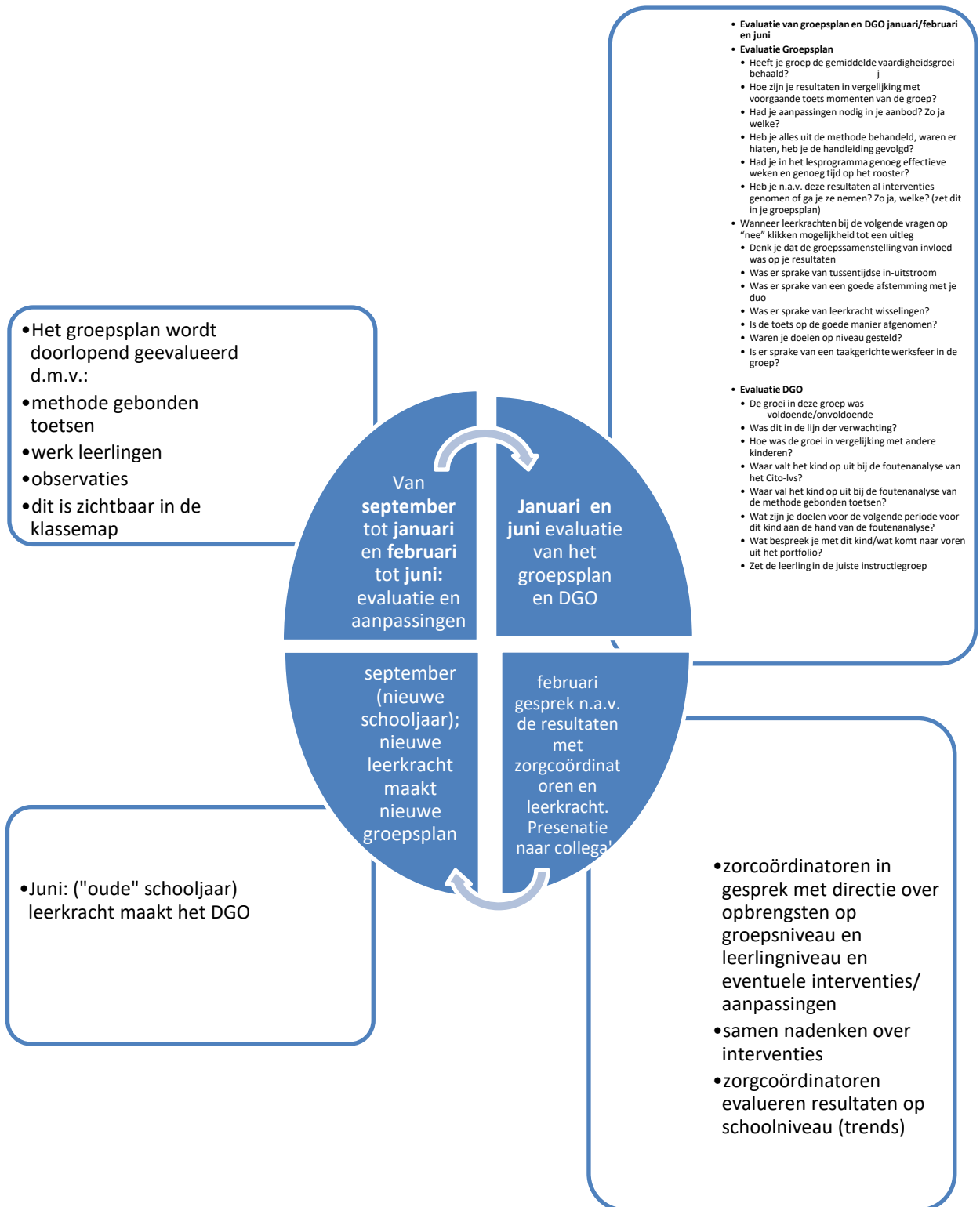

**Kijk voor de toolkit en meer informatie
op www.meldcode.nl**

Steunpunt Huiselijk Geweld: 0900 - 1 26 26 26

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling: 0900 - 123 123 0

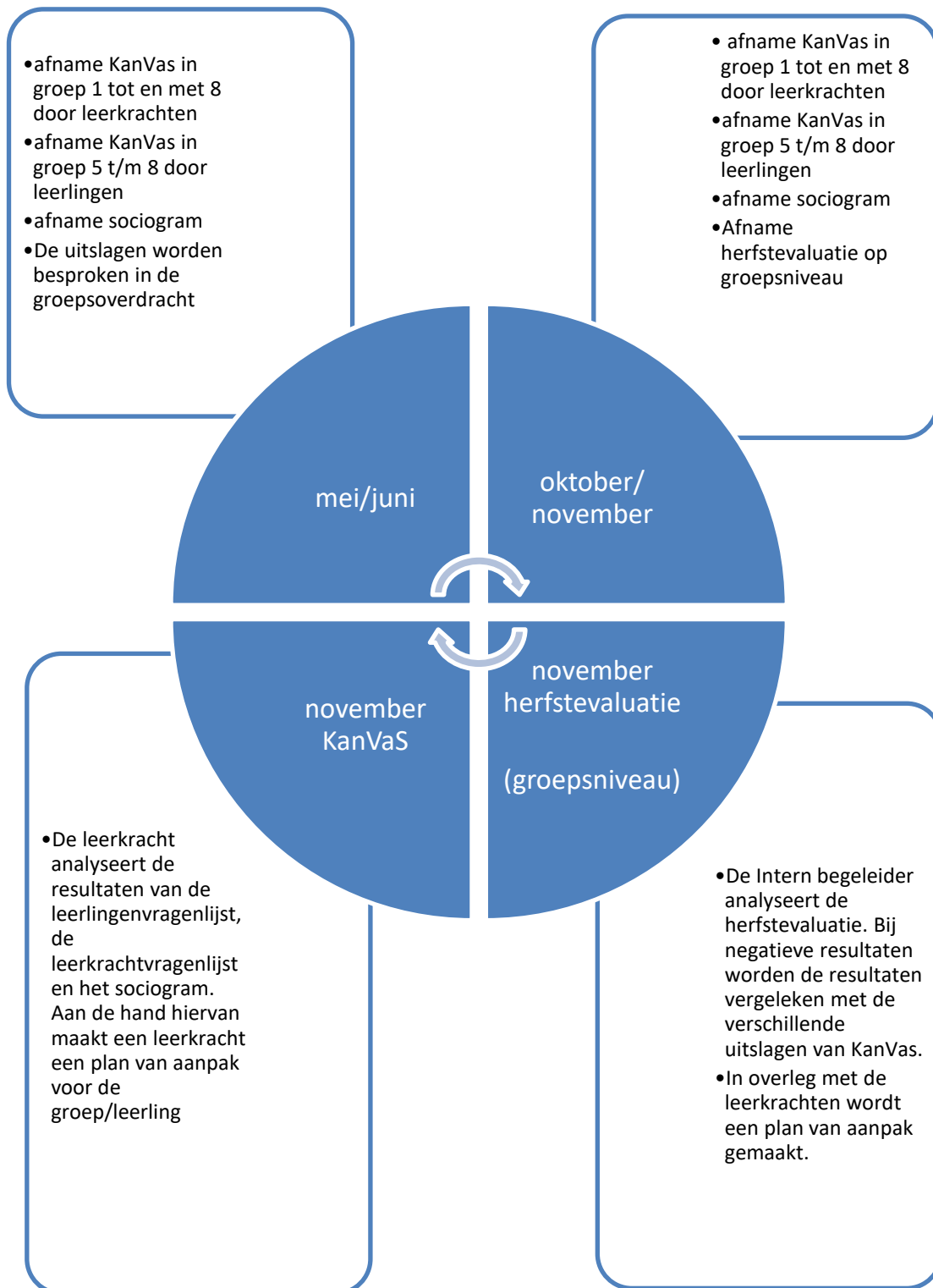
Opbrengstanalyse De Kerkuil

Voor rekenen, spelling en technisch en begrijpend lezen maken we in de groepen 1 en 2 een groepsplan en DGO aan de hand van bovenstaand stroomschema.

De opbrengstanalyse van de groepen 1 en 2 verloopt anders. Hier maken de leerkrachten dagelijks gebruik van een zelfontwikkeld observatiesysteem en vullen zij 2x per jaar KIJK! in.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Stand van zaken rond de herfstvakantie in de groep

Veiligheid

Bij veiligheid gaat het er om er voor te zorgen dat iedereen uit de klas graag naar school gaat. Dat heeft natuurlijk ook met zaken te maken die niet direct bij de omgang horen, zoals onderwijs dat goed is afgestemd op wat kinderen kunnen en kennen.

Hier beperken we ons tot de manier van met elkaar omgaan. Daarbij gaat het dus om afspraken maken die op de omgang gericht zijn. Iedereen hoort er bij, we sluiten niemand buiten. We kunnen op elkaar rekenen, we helpen elkaar als het nodig is. Wanneer je je niet prettig voelt in de klas dan mag je dat zeggen: tegen je klasgenoten en/of tegen je leerkracht. Er wordt regelmatig gepeild hoe de kinderen zich in de klas voelen.

Hoe veilig voelen de kinderen zich bij jou/jullie in de klas?

Veilig ● ● ● ● ● Onveilig

Wat valt op en welke activiteit worden de komende periode ingezet om bij te dragen aan (nog) meer veiligheid in de groep?

Positieve communicatie

Hierbij gaat het om een sfeer in de groep te bereiken waarbij kinderen niet alleen op elkaar reageren als het in hun ogen mis gaat, maar ook als het goed gaat. Complimenten geven aan elkaar is hier een voorbeeld van. Het mooiste is dat natuurlijk wanneer het spontaan gebeurt. De kinderen hebben het dan als het ware geadopteerd. Van positieve communicatie is ook sprake als kinderen na uitgevoerde activiteiten elkaar bevestigen t.a.v. hetgeen is uitgevoerd. Dus na spraakbeurten, buiten spelen, gym opdrachten etc.

Positieve communicatie kan gestimuleerd worden door gesprekken te voeren over het belang van elkaar waarderen en complimenteren. En door toepassingen in de dagelijkse communicatie als “de gouden knoop” en de “complimentenkring”. Bij de gouden knoop vinden de kinderen af en toe een gouden knoop in hun laatje en weten dat ze dan door de dag heen hun klasgenoten een compliment moeten geven. Aan het eind van de dag vraagt de leerkracht wie er volgens de klas vandaag de gouden knoop had. Bij de complimentenkring wordt aan de groep gevraagd of er kinderen zijn die hun klasgenoot een compliment willen geven.

Positieve communicatie ● ● ● ● ● Negatieve communicatie

Wat valt op en welke activiteiten worden de komende periode ingezet om bij te dragen aan (nog) positievere communicatie in de groep?

Respect

Bij respect gaat het vooral om het accepteren van verschillen op allerlei gebieden. Of het nu om vaardigheden op uiterlijkheden gaat. Om meningen of voorkeuren. Binnen een positieve groep is veel ruimte voor verschillen. Er is sprake van een ontspannen sfeer waarin kinderen zichzelf mogen zijn. Iets wat in een negatieve groep als afwijkend gezien wordt en waar ook vaak direct op een vervelende manier wordt gereageerd, zal in een positieve groep meer kansen hebben op acceptatie. Door bijvoorbeeld regelmatig met de klas situaties of meningen te bespreken, waarbij kinderen mogen kiezen tussen "eens", "oneens" of "ik weet het niet" kan het mogen verschillen beter gelegitimeerd worden. Waarbij kinderen ontdekken dat je vrienden kunt zijn maar toch een andere opvatting mag hebben.

Uitgangspunt is dat verschillen boeiend zijn en niet vermoeiend!

Respect Respectloos

Wat valt op en welke activiteiten worden de komende periode ingezet om bij te dragen aan (nog) meer respect in de groep?

Samenwerken

Samenwerken draagt bij aan meer verbondenheid in de groep. Bovendien biedt samenwerken veel kansen voor gemotiveerder leren. Steeds meer scholen onderkennen de waarde en voeren samenwerkend leren in. Ook veel methodieken op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling hebben coöperatieve werkvormen opgenomen.

Uitgangspunt in de groep moet zijn dat iedereen met iedereen kan samenwerken. Specifieke kenmerken of aanpakken van bepaalde kinderen daargelaten. Door regelmatig andere groepssamenstellingen te realiseren draagt de leerkracht bij aan het idee dat we in de groep met iedereen horen samen te werken. Samenwerken is leuk, dat is de boodschap.

Bereid tot samenwerken Weinig samenwerkingsbereid

Wat valt op en welke activiteiten worden de komende periode ingezet om bij te dragen aan (nog) meer samenwerken in de groep?

Kenmerken positieve en negatieve groep

	Kenmerk	Pos. JA	Neg. NEE
1	Kinderen werken makkelijk samen met iedereen		
2	Kinderen helpen elkaar spontaan (zonder dat de leerkracht het heeft opelegd).		
3	Kinderen moedigen elkaar aan, bij bijvoorbeeld buitenspel, maar ook bij bijvoorbeeld een spreekbeurt.		
4	Kinderen respecteren verschillen. Ze accepteren bijvoorbeeld dat een kind dyslectisch is, slim, of niet zo goed mee kan komen.		
5	Er heerst een harmonische sfeer in de klas (dus geen continue strijd tussen bepaalde kinderen).		
6	Er wordt regelmatig taakgericht gewerkt. Kinderen communiceren regelmatig over een leertaak.		
7	De rol van 'joker' is aanwezig		
8	De rol van 'sociaal werker' is aanwezig		
9	De kinderen nemen het voor elkaar op		
10	Alle kinderen worden door de groep betrokken bij werk en spel (uitzondering kan een kind zijn dat deviant gedrag vertoond). Er wordt niet buitengesloten.		

Joker

- Plaatst op het juiste moment een goede grap waardoor de situatie zich ontspant
- Doorbreekt wel eens de regels van de groep. Dit wordt door de groep geaccepteerd
- De leerling relativeert
- Het lijkt of deze leerling niet serieus genomen wordt maar dit is niet zo

Sociaal werker

- Leerling is er als eerste bij als een ander iets overkomt
- Deze leerling is zorgzaam naar andere leerlingen toe
- Neemt initiatieven om de groepssfeer goed te houden
- Interveniert bij conflicten en draagt bij tot het oplossen van het conflict.

Samenvatting Stand van zaken in de groep

Positieve groep	negatieve groep
Veilig ● ● ● ● ●	Onveilig
pos communicatie ● ● ● ● ●	Neg communicatie
Respect ● ● ● ● ●	Respectloos
Bereid tot Samenwerken ● ● ● ● ●	weinig samenwerkingsbereidheid
Mogelijkheid tot aanvullingen:	

Rollen in de groep	Kinderen (wie heeft in je klas welke rol?)
Gezagsdragers	
Sociaal werkers	
Organisatoren	
Verkenners	
Volgers	
Appelanten	
Jokers	
Dictators	
Intriganten	
Meelopers	
Zondebokken	

Gezagsdrager

- Bijna alle kinderen beoordelen deze leerling positief
- Deze leerling geeft een vorm van toestemming om iets te doen als groep
- De leerling heeft een positief, stabiel karakter

Organisator

- Deze leerling organiseert in zowel formele als informele groepssituaties
- Verdeelt taken bij het samenwerken
- Neemt het initiatief bij het maken van afspraken bij bijvoorbeeld spelletjes
- Neemt de leiding in een gesprek

Verkenner

- Leerling vertoont nieuwsgierig gedrag (kijken bij anderen, zoeken op internet)
- Gaat over grenzen heen (en past zich ook weer keurig aan als de leerkracht hier iets over zegt)
- Maakt zich regelmatig los van de groep om te verkennen
- Neemt de rol van de organisator over als deze wegvalt

Volger

- Leerling doet trouw wat er binnen de groep van hem of haar gevraagd wordt
- Organisator koestert deze leerling

Appelant

- Leerling heeft (tijdelijk) problemen op sociaal en/of fysiek gebied
- Sociaal werker heeft zich als eerste over deze leerling ontfermd
- Deze leerling versterkt het positieve karakter van de groep, de groep zorgt samen voor deze leerling.

Dictator

- Vergaart medestanders om zich heen
- Deze leerlingen heeft de leiding op een negatieve manier
- Toont geen respect voor andere leerlingen. Trapt ze bijvoorbeeld de grond in met opmerkingen
- Deze leerling stelt doelen met een negatieve lading. Bijvoorbeeld: “We pakken je na schooltijd” of “Ik krijg je wel op msn”
- Deze leerling pest

Intrigant

- Deze leerling is niet bang voor de dictator
- Probeert kinderen tegen elkaar uit te spelen
- Schuift de schuld op andere kinderen (op een zondebok of meeloper)
- Roddelt, pest, koopt om, dreigt

Meeloper

- Doet alles wat de dictator en/of de intrigant vragen
- Stelt zich onderdanig op
- Pest de zondebok
- Kan wisselen van rol met de zondebok

Zondebok

- Krijgt ongefundeerd de schuld van allerlei zaken
- Frustraties van anderen worden op deze manier gebotvierd
- Stelt zich vaak onderdanig op'
- Kan van rol wisselen met de meeloper.